

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. IV. Quantum ad præsens institutum momenti sit ex Concilij
Lateranensis, Constantiensis, & tandem Tridentini sanctionibus max.
adducendis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

Moralem? Sub illo adeo fidei principio, per eam sanctionem Synodalem expendebatur Imperatoris ex facinoribus suis indignitas. Cujus judiciaria proinde discussio, licet fuerit dependens à probationibus, quæ intra prudentiæ naturalis sphaeram non supergrederentur *moralem certitudinem*, attamen hoc Oecumenici Concilij, unâ & Summi Pontificis iudicium, per Spiritûs sancti gratiam ita depurabatur à *materiali*, falsitatis periculo obnoxia concreione, ut altior prudentiæ infusæ commensurata certitudo *practica* omnimodam falsitatem excluderet, utpote per Dei instinctum efformata, & cum illo fidei principio collata, sicque sub formâ *virtualiter* saltem syllogisticâ progredieretur ad concludendam sententiam, adversus Imperatorem *judicialiter* ferendam sub verâ lumini supernaturali innixâ consequentiâ Theologicâ.

80. His pro *tertio* suppositis, discutienda foret relatio, quâ Elliesius à pag. 552. Ludovici Imperatoris exauthorationem improbabat, sed certis de causis malo circa hoc Lectorem remittere ad ea, quæ Author *Regalis Sacerdotij* cit. lib. 1. §. 8. discussit. Quæ verò idem Elliesius à pag. 560. profert circa Bonifacij VIII. Extravagantem *Unam sanctam*. De *majoris*. & *obed.*, ea à nobis fufius expensa cernere licet in *present. Summarij* cap. 2. §. 4. n. 5. ac seq.

§. IV.

Quantum ad præsens institutum momenti sit ex Concilio Lateranensis, Constantinensis, & tandem Tridentini sanctionibus mox adducendis?

ARGUMENTUM I.

Petitum ex duplici Concilio Generali Lateranensi.

81. Auctor *Regalis Sacerdotij* cit. cap. 5. ita pergit argumentari, Concilium Generale Lateranense sub Alexandro III. cui plurimi Galli interfuerunt, Can. ult. decernit: *Relaxatos autem se noverint à debito fidelitatis, ac dominij, & totius obsequij, donec in tanta iniquitate permanserint (Domini temporales) quicumque illis aliquo pacto tenentur annexi.*

82. Alterum porrò Lateranense Concilium anno 1215. celebratum sic decernit Cap. 3. *Si verò Dominus temporalis requisitus, vel monitus ab Ecclesiâ, terram suam purgare neglexerit ab hæretica fæditate, per Metropolitanam, & ceteros provinciales Episcopos excommunicationis vinculo innodetur, & si satis facere contempserit infra annum, significetur hoc Summo Pontifici, ut ex tunc ipse vasallos ab ejus fidelitate denuntiet absolutos, & terram exponat Catholicis occupandam, qui eam ex terminatis hæreticis, sine ulla contradictione possideant. &c.*

Exceptio Elliesij.

83. Nihil contra prius, sed posterius hęc relatio Lateranense Concilium excipit Elliesius.

sus. *Primò* nec Ecclesiam, nec Concilium Generale eam repræsentans, quidquàm habere juris in temporalia Regum Bonâ, nec de ijs statuere posse, quippe cum Regum potestas *immediatè* à Deo sit, nec adeo eam ijs auferre, aut aliquid juris alteri in eam tribuere posse, præter ipsummet Deum.

84. *Secundò*. Illum Canonem non fuisse ab Universalis Concilio Conciliariter, sed à solo Papa conditum, Nauclero, Platinâ, Jacobo Muldemptio, & Matthæo Parisiensi attestantibus, in eo Concilio multa consultata, sed pauca esse conclusa: ad stipulantibus ejusdem Synodi Canonibus 29. 33. 41. 42. 61. & 66. utpote qui universi Canones demonstrant, quod sint opus Innocentij III. partim in ipso Concilio, partim post Concilium, editum. Nec denique Canonem illum esse de dogmate, sed disciplina, neminem verò dubitare, quod Concilium etiam Generale errare possit in disciplina.

Refutatio istarum exceptionum.

85. *Primò* namque Elliesium, qui antehac in Rege Franciæ Childerico deponendo & subrogando Pipino, Statuum Regni auctoritatem intervenisse contendebat, convenio, qualiter sua *prima* hęc opposita exceptio conveniat cum illâ tam solenni assertionem suâ? Et quia Romano populo in Imperio Græcis adempto, & in Carolum Magnum translato primas attribuerat partes, rursus ipsum convenio, sciscitando, qualiter hoc assertum suum subsistat cum principio proximè tradito, quò nititur inferre ex hoc, quod Regum æque ac Imperatorum potestas sit *immediatè* à Deo, neminem, præter ipsummet Deum, posse eam potestatem illis auferre, aut aliquid juris alteri in eam tribuere? Sed hæc in anterioribus multum de jam discussa fuerunt, quomodo scilicet non tam Regia potestas in se ipsâ *formaliter*, quam *concretè*, prout est in hoc sanctæ Ecclesiæ subiacente supposito, quoad *publici etiam regiminis, moralisque in hac individua persona subsistentiæ moralitates*, subsit sanctæ Ecclesiæ tum virgæ coercitivæ, tum Pastoralis officij Oecumenicæ auctoritatis.

86. Pro *secundo*. Ipsa Concilij prætaçti Acta publica tom. 3. par. 2. edit. Colon. à pag. 682. relata, dum decreta sub ejusdem Concilij nomine exhibent, eo ipso probant, esse Conciliariter conclusa. Nec obstat, quod inter multa, quæ fuerunt consultata, non nisi pauca (ea utique, quæ *dicto loco* recensentur) fuerint conclusa: his namque Concilium suam quoque imperitijse auctoritatem, liquet ex præallegatis Canonibus; quippe cum in 29. dicatur: *De multa providentia fuisse in Concilio Lateranensi prohibitum*. Et in 33. jubeatur *observari mediocritas in Concilio Lateranensi definita*. Item in 41. asserat Pontifex: *se judicio Synodali desinire*. Rursus in 46. voluisse Lateranense Concilium *immunitatè Ecclesiasticæ providere*.

87. Tametsi porrò Canon in argumento *superius* exposito adductus, loquatur de disciplina: quia tamen hæc *substantialiter* subsistit ex
D d hõne-

honestate morum per ipsum fidei lumen nobis traditâ, consequens est, si Concilium Generale in Ecclesiasticâ disciplinâ efformandâ substantialem errorem committeret, hunc redundaturum esse contra dogmaticam quoque fidei veritatem; falsissimumque aded est, quod Elliesius pro indubitato supponit, nempe Concilium etiam Generale in disciplina Ecclesiastica errare posse.

88. His ita constitutis, pro tertio lubeat præadductam Concilij Lateranensis cit. cap. 3. De hereticis. latam constitutionem ad fidei principia reducere, disquirendo; An sacrosancta hæc Synodus Generalis eâ sanctione intenderit, præceptum aliquod imponere, præscribendo modum, quo Papa procedere deberet adversus Dominos temporales, hæreticorum fautores? Pro quo elucidando, sequens exhibetur dissertatio. Quandoquidem enim sacro illi Concilio notissimum fuerit fidei principium de Ecclesiæ Clavis cum indefinitâ super Quocunque, quod in terris est Morale, protensa ligandi & solvendi potestate, legitimo Petri Successori competente, ideo nefas foret, dicere, Patres Concilij non tam respectasse ad illam Papæ auctoritatem, quam ex Concilij propriâ auctoritate fecisse ipsi jurisdictionis suæ delegationem, decernendo, si Dominus temporalis ob hæreseos fautoriam excommunicatus, infra annum non satisfecerit, Summus Pontifex vasallos ab ejus fidelitate absolutos denuntiet, factò mandato, ut terra illius occupetur à Catholicis. Quare in vi hujus sanctionis dicendum est, Concilium illud Oecumenicum, ipso etiam Vicario Christi nomine, seu auctoritate fultum, unice intendisse, ut pro illo incorrigibilitatis casu excitaret Papæ Oecumenicum Pastorale officium, cum ejus indefinitâ ligandi & solvendi potestate, ad eo modo, quo ibi præscribitur, procedendum adversus Dominum temporalem, de hæreseos fautoriâ convictum. Quare per hoc decretum, Pontificiæ auctoritatis excitatorium, redditur manifestum, quod Concilium illud Oecumenicum agnoverit, & sanxerit, tum suam, tum etiam Papæ auctoritatem protendi super Dominos temporales, eosque supremos, nec non super eorum dominia temporalia, ac territorialia, seu Regia, quâ moralitatis ratione, Regni calorum claves respiciente, supervestita, ita ut in vi hujus auctoritatis suæ, Concilio ita decernente, conveniat Papæ, facere mandatum, de terris illis per alios occupandis.

89. Et hinc rursus patet, quàm inconveniens, in ipsum Regem suum redundans, sit Elliesij cavillatio, dum ait, injustam fuisse Ditionis ad Raymundum Comitem Tolosanum spectantis, ex causâ hæreseos, cui iste favebat, à Concilio Lugdunensi decretam translationem in Comitem Montisfortis ex profligatâ Albigenis hæresi, singulari præmio dignum, interveniente licet ipsius etiam Regis Franciæ beneplacito, & auctoritate. Quæ injustitia, erga prædictum Concilium, una & Franciæ Regem exprobat, nullatenus sustineri ex hoc potest, quod sanctus Ludovicus postmodum eum Comitatum sup. dicto, ac supremo Domino aper-

tum denuo restituerit Comiti Tolosano, quando ejus filia Alphonso fratri Comiti Pictaviensi eâ lege, velut is Author dicit, in matrimonium data fuit, ut, si absque filijs ex fratre moreretur, Tolosanum Tractus esset Regum Franciæ. Sic sic aded in apertum prodit debitæ observantiæ in Elliesio fati detestabilis defectus, dum, ut argumenta suæ Thesi adversantia elidat, in proprium quoque Regem, ac Generale Concilium tam turpiter invehitur.

ARGUMENTUM II.

Ex Concilij Constantiensis decretis petitum.

Quatuor ad Ecclesiasticâ supra Reges auctoritatis probationem, perquam accomodata exempla trahi possunt ex dicti Concilij, ab ipso etiam Elliesio relatis decretis. Primum desumitur ex Sessione vigesima, ubi Fridericus Austria Dux sub anathematis, sacrilegij, & privationis omnium bonorum feudaliū, quæ ab Ecclesia, seu Imperio obtinet, & inhabilitationis ad feuda, & officia, beneficiâque usque ad secundam generationem, nec non honoris & fame, atque communionis in consilijs Principum, penis requirebatur ad restitutionem jurium, & Bonorum Episcopatus Tridentini à se, alijsque occupatorum.

Secundum decretum habetur in Sessione 39. ubi ad præcavendum metum, aut impressionem, quæ Papæ Electoribus sortassis esset inferenda, cavetur, ut, cujusunque status, gradus, aut etiam Imperialis, Regalis &c. præfulgeat dignitate, illas penas ipso facto incurrat, quæ continentur in constitutione Bonifacij VIII. incipientes Felices. Ubi privatio Bonorum, tanquam poena statuitur.

Tertium decretum extat in Sess. 17. Ubi Concilium panam excommunicationis, & depositionis statuit in eos, qui impedirent Sigismundum Romanorum Regem proficiscentem ad Regem Arragoniæ pro pace Ecclesiæ.

Quartum decretum desumitur ex Sessione 14. Ubi in eos, qui Concilium turbaverint, statuitur; Ut sint perpetuò infames, omnique dignitate, statu, honore, officio, & beneficio, Ecclesiasticis & secularibus, etiam Imperialis, Regalis &c. dignitatis existant, ipso iure sint privati.

Exceptio Elliesij.

Hic Author præf. pag. 577. excipit primò. In præallegato primo decreto esse sermonem de feudis, quæ Fridericus ab Ecclesia & Imperio obtinebat: esse verò Ecclesiæ, non quæ Ecclesiæ, sed quæ Domino directo, potestatem privandi feudis, eorumque Bonis; quoad Bona autem, quæ Fridericus ab Imperio in feudum possidebat, Concilij sententiam fuisse tantum directivam, ipsius etiam Imperatoris confirmationis adhuc indigam.

Secundò. Constitutionem Bonifacij VIII. in secundo decreto adductam in eos, quorum Regna, vel Imperia ab Ecclesia non pendent, unice statuere penam excommunicationis

cos

eos verò, qui Ecclesiæ Feudatarij sunt, solis Bonis privati.

Tertio. Concilium in tertio decreto non loqui de Regibus, sed de privatis, aut Principibus quibuldam, qui se Sigismundi profectio- ni & iurari opponerent. Neque depolitionis, sed excommunicationis duntaxat sententiam proferre, addendo tantummodò, ut ulterius omni honore, & dignitate, officio, & beneficio, Ecclesiastico, vel sæculari sint ipso jure privati: sub quibus verbis nomine beneficij sæcularis, non esse intelligendum aliud, quam quoddam Ecclesiæ deberetur, & uti feudum ab ea teneretur.

96. Quarto. Verba quarti decreti, lati in eos, qui Concilium turbaverint, esse tantum comminatoria, nec ullum sortiri effectum, nisi forte ex consensu Principum, vel ultroneæ subjectionis. Addit tandem Elliesius, hæc omnia, uti etiam Concilij Basileensis Sess. 39. & 40. decreta similia esse perperam facta, eotempore, quo vulgaris inoleverat opinio, Ecclesiam habere aliquid potestatis in Reges, neque Concilia alata quæstionem istam ex professo definivisse, quippe quam haud examinaverant, sed loqui, uti tunc loqui solebant Ecclesiastici. Quare non posse ea decreta pro definitionibus Conciliariter factis haberi.

Refutatio istarum exceptionum.

97. PRIMò. Ipsamet Decreti primi verba manifestè confutant primam Elliesij exceptionem, cum Fridericus Austriæ Dux, nisi restituat jura, & Bona Tridentinæ Ecclesiæ, privetur etiam feudis Imperij, nec non jure communionis in consilijs Principum, quæ uti temporalia jura sunt, non equidem quæ talia, sed quæ moralitate in Regnum eorum seu ordinabili, seu deordinabili, supervestita, spiritualitatis subeant rationem, ipsomet etiam Elliesio alibi fateri compulso, ut sic subesse authoritati Clavium Ecclesiasticarum, prout in anterioribus ostensum fuit. Unde is Author hic etiam compellitur fateri, Concilij potestatem erga illa jura temporalia fuisse directivam. Sed quid ni, coercitivam quoque agnoscat, dum in vi directivæ ejusmodi potestatis, Fridericus Austriæ Dux transgrediendo decretum ejusmodi, contrahe- ret talem moralitatis à Regni eorum ordine descendentis reatum, ut ex hoc per apertum Christi mandatum Matthæi 18. Ecclesiæ sanctæ factum, hujus virgæ quoque coercitivæ subjaceret?

98. Secundò. Mi Elliesi, dum circa secundum Concilij Constantiensis (constitutionem Bonifacij VIII. quæ incipit: Felix) innovantis, decretum fateris, ibi decerni penas quoque Civiles, puta inhabilitations ad succedendum, ad testandum &c. Nunquid convinceris, jam profiteri, civiles quoque, penas, atque adeo temporalia Christianorum (quid ni & Regum) jura, in quantum præferunt moralitatem, Ecclesiæ clavibus esse subiecta.

99. Tertio. Elliesius erroris manifestè convincitur, dum negat. Concilij Constantiensis Sess. 17. editum, & tertio loco ab ipso reproductum, decretum complecti Reges, contrarium namque aperte docet ejus littera, taliter sonans: *Ut quicumque, cujuscunque Status, etiam si Regalis*

&c. qui Sigismundum Imperatorem impederint &c. omni etiam honore, dignitate, officio, beneficio Ecclesiastico & seculari sit ipso facto privatus.

Quarto. Dum Elliesius præterdit, verba Concilij in Sess. 14. decreto, quatenus inducunt Regalis quoque dignitatis privationem, esse duntaxat comminatoria, num fas ipsi erat, Synodo isti impingere, ac si in comminatione poenarum, potestatis suæ spheram transgressa fuisset, vel serio non egisset, citra etiam veritatem efficaciam à se intentatæ, utpote importantis privationem ipso Jure incurrendam? Hæc profectò plùs, quam ignominiosa sunt erga sacra Concilia, uti etiam istud, quod in sine subnectit, ac si ejusmodi sacrosanctæ Synodi nixæ fuissent vulgari duntaxat opinione de Ecclesiæ in Reges potestate, absque ullà rei hujus maturâ examinatione.

Quidni igitur pro quinto sit è contrariò dicendum, Patres in Concilij Generalibus congregatos, sciencio præadducta decreta, attentos fuisse ad potestatis Oecumenicæ sibi Divinitus concessæ authoritatem? Sicuti ergo decreta illa effectivè profuixerunt ex ista authoritate Oecumenicâ, sic eorum resolutio in actu exercito ac virtualiter reducenda est, imò sub prima sua constitutione fuit reducta in fidei principium, quo Concilij Oecumenici authoritas habetur Divinitus constituta. Etsi verò ex Christi Domini Matthæi 18. exaratis verbis constat, Oecumenici Concilij characterem proprium (ex ejus nempe respectu Christus promisit se in Synodi medio futurum) subsistere ex Christi nomine utique Vicario, ejusque adeo in terris relicta Petro, ac ipsius Successori collata Vicariâ authoritate: Hunc tamen characterem ex Martini V. Conciliaria decreta approbantis authoritate, accessisse Concilio Constantiensi, patet ex ejus sine. Quid ni ergo dixerimus, præallegatorum decretorum resolutiones, quæ in fidei principium reducibiles, imò sub ipsa primâ sui constitutione, atque Papæ postmodum secutâ approbatione, reductas in authoritatem Divinitus constitutam, ac fide Divinâ creditam, ex tunc integram obtinuisse Conciliarium sanctionum firmitatem prorsus certam, ac immobilem, quoad authoritatem Ecclesiasticam (ceu decretorum illorum principium) in actu exercito, ac virtualiter ipsdem communicatam?

Hinc pro sexto lubeat concludere, hunc in modum argumentando. Nempe præallegatorum Generalium Conciliorum decreta, sive reducuntur in primum illud fidei principium, quo Ecclesiasticarum Clavium super quoscunque Christiano characterem insignitos, & super quoscunque in terris Morali protensarum spheræ definitur: sive sanctiones illæ reducuntur in prudentialis à Spiritu sancto, Concilij Oecumenici assistente inspirati dictaminis supernaturalis, quasi secundarium principium, sub utraque ista reductione fit resolutio in lumen aliquod Divinum, cujus, & hinc derivatæ conclusionis, seu sanctionis certitudo, longè major est naturali, seu physica, seu metaphysicâ certitudine, ad Theologicæ adeo certitudinis sublimitatem sublevanda.